

Kokous 5 (22.8.2018)

Aika: keskiviikko 22.8.2018 klo 12–16

Paikka: Kansalliskirjasto, Yliopistonkatu 1, CK137 Pohto

Läsnä: Ilkka Haataja (Taideyliopiston kirjasto, Sibelius-Akatemia), Ilona Heinonen (Tampereen kaupunginkirjasto), Ulla Ikäheimo (Kansalliskirjasto), Jaska Järvillehto (Helsingin Konservatorion kirjasto), Tapani Lehtonen (Jyväskylän ammattikorkeakoulun kirjasto), Tapani Moisio, sihteeri (Kansalliskirjasto), Johanna Parviainen (Kirjastopalvelu), Jaakko Tuohiniemi, puheenjohtaja (Helsingin yliopiston kirjasto)

Etänä: Tommi Viitamies (Helsingin kaupunginkirjasto), poistui n. klo 13

Poissa: Aki Kangas (Yle Arkisto), Anu Sormunen (Jyväskylän kaupunginkirjasto), Katerina Sornova (Kansalliskirjasto)

MUISTIO

1. Ajankohtaista

Kuvailun tiedotuspäivät pidetään 23.–24.10.2018 Helsingin yliopiston Kielikeskuksen juhlasalissa, Fabianinkatu 26. Ilmoittautuminen avataan syyskuussa. Kuvailun sujuvoittamisen suunnitelmien osuuteen on pyydytty Muusan puheenvuoroa. Mahdollinen Muusan edustaja valitaan seuraavassa kokouksessa.

Artikkelitietokanta Arton tietueita on siirretty Melindaan noin 1,3 miljoonaa eli noin puolet koko Arto-aineistosta. Seuraavaksi Melindaan on tulossa Etelä-Pohjanmaan kirjastojen Eepos-kimppa lokakuussa.

Helsingin Konservatorio irtautuu Arscasta 2019.

Jaska esitteli IAMLin Leipzigin-konferenssissa heinäkuussa pidettyä esitystä [The well-tempered catalogue: the new RDA Toolkit and music resources](#).

2. Sanasto/ontologia-asioita (Tuomas Palonen)

Tuomas Palonen Finto-projektista esitteli YSOa ja ontologioiden periaatteita yleisemminkin. Power Point -esitys löytyy täältä: [YSON esittely Muusa-ryhmälle.pptx](#).

Esitys kirvoitti runsasta keskustelua. Tuomas painotti, että ontologiaperiaatteita tulisi noudattaa myös musiikkitermeissä. Keskusteltiin ontologian hyödyistä ja haitoista verrattuna asiansanastoihin. Pohdittiin myös, kuka hallitsee melko monilukuisiksi kasvaneiden eri sanastojen kokonaisuutta, ja miten Finna taipuu niihin kaikkiin.

3. Melindan musiikkiaineiston osakohdeohjeistus

Melindan musiikkiosakohdeiden ohjeistusta on pidetty monissa kirjastoissa liian tarkkana ja vaativana. Käytännössä ei aina ole mahdollista etsiä tarvittavia tietoja, ainakaan populaarimusiikista. Myös osakohdeiden tekemiseen suhtaudutaan eri tavoin eri kirjastoissa ja kirjastojärjestelmissä - esim. Aurora-järjestelmässä osakohdeet tehdään käytännössä aina, kun taas monet Voyager-kirjastot suosivat sisältöhuomautuksia ja lisäkirjauksia. Melindaan onkin aineistosiirtojen myötä muodostunut runsaasti musiikkitietueita, joissa on sekä 505-kentät, 740-kentät että osakohdeet. Muusa-ryhmä muotoili uuden osakohdeiden kuvailun määrittelyn ja minimitason sekä taide- että populaarimusiikin kuvailulle.

Uusi määrittely:

Musiikkiosakohdeiden kuvailun SUOSITUSTASO

Periaate: Musiikkiaineisto kuvaillaan ensisijaisesti osakohteina. Vaihtoehtona on tehdä aineiston sisällöstä analyttiset lisäkirjaukset 700/730-kenttiin. Tällöin tehdään myös 505-kentän sisältöhuomautus.

Harkinnan mukaan joissain tapauksissa voidaan tehdä pelkästään sisältöhuomautus 505-kenttään. Tietueita voidaan Melindassa päivittää myöhemmin. Näitä tapauksia voivat olla esim. kansansävelmäkokoelmat, soitonoppaiden harjoituskappaleet, poikkeuksellisen laajat kokoelmat ym.

Suosituustaso: Nimiö mp 17 Kuvailutaso: 4 välitaso

Tarvittavat kentät: 007, 008, 041, 1XX, 240, 245, 336, 337, 348 (nuoteissa), 382 (taidemusiikissa), 546b (nuoteissa), 7xx, 773

Seuraavat tiedot merkitään: säveltäjä, yhtenäistetty nimeke (silloin kun se voidaan muodostaa) eli teoksen auktorisoitu hakutieto ja nimeke. Taidemusiikin kuvailussa merkitään myös tiedot sanoittajasta, sovittajasta ja esittäjästä. Esittäjä merkitään aina 7xx-kenttään. Jos esittäjä tietoa ei ole, merkitään 245-kentän osakenttään \$c ainakin ensimmäinen vastuuhenkilö. Ellei vastuuhenkilöäkään löydy, teos identifioidaan esim. merkitsemällä alkusanat tai huomauttamalla kappaleen alkuperästä. Sen sijaan ISRC-tunnus, kesto, erilaiset huomautukset alkuperästä ym. ovat vapaaehtoisia.

Jos Melindan emossa ja siihen myöhemmin yhdistyneissä osakohteissa on samoja tietoja, tietoja ei poisteta emotietueesta.

Minimitaso: Nimiö mp 17 Kuvailutaso: 7 vähimmäistaso (vain populaarimusiikissa)

Hyväksytään populaarimusiikin osakohde, jossa ei tarvitse olla 1xx-kentän säveltäjätietoa. Tässä tapauksessa esittäjä merkitään 7xx-kenttään, ei 1xx-kenttään. Jos esittäjä tietoa ei ole, merkitään 245-kentän osakenttään \$c ainakin ensimmäinen vastuuhenkilö. Ellei vastuuhenkilöäkään löydy, teos identifioidaan esim. merkitsemällä alkusanat tai huomauttamalla kappaleen alkuperästä.

Tarvittavat kentät: 007, 008, 041, 245a, 336, 337, 348 (nuoteissa), 546b (nuoteissa), (031t, 5xx), 7xx, 773.

4. Musiikkiaineiston 100/110-kentät ja pääesittäjyys

MUSIIKKIAINEISTON PÄÄESITTÄJYYS: OHJEET MERKITSEMISEEN

Esittäjä ei RDA:n mukaan voi olla päävastuullinen tekijä eikä esittäjää siis voi merkitä 100-kenttään. Formaattiin on lisätty osakenttä 9, jolla 7-alkuiseen kenttään merkitty pääesittäjä voidaan tunnistaa ja näyttää haussa ja näytöissä samaan tapaan kuin 100-kentän tekijä.

Kaikki järjestelmät eivät vielä hyödynnä osakenttää 9. Aurorassa tämä toimii, mutta ei verkkokirjasto Areenassa. Viola ei ole siirtynyt uuteen RDA-käytäntöön, siellä odotetaan edelleen RDA:n aggregaatiohjeistusta. Finnan valmius on vielä tarkistettava.

5. Musiikkiaineiston RDA-sovellusohjeen päivittäminen

<https://www.kivi.fi/display/MM2SR>

- aikataulusta ja työnjaosta sopiminen

- Kiinteät kentät puuttuvat edelleen. Ulla ottaa asian hoitaakseen.
- Sovellusohjeen läpikäyminen siirtyy syksyn myöhempisiin kokouksiin.